

Fantazja

ANNA KARASIŃSKA / TR
WARSAWA

Een andere kijk op Fantazja

Johan Thielemans

Gezien op 30 mei 2019
Zinnema, Anderlecht
Kunstenfestivaldesarts

Nog maar net had Oonagh Duckworth woorden van lof geschreven over 'Fantazja' van Anna Karasińska, of Johan Thielemans stuurde een minder opgetogen verslag. We maken er geen gewoonte van, maar voor deze ene keer maken we een uitzondering. Zo kan je als lezer ervaren hoe groot de impact van een andere invalshoek en kijkgeschiedenis kan zijn op de appreciatie van een recensent.

01 JUNI 2019

Iets uit Polen, dat belooft wat. Maar dit is een voorstelling met één idee van vijf minuten, goed voor een uur.

Een soort oefening voor acteurs, die in een sterk keurslijf zitten. Acteren doen ze nauwelijks, dat is trouwens de opdracht. Een lege ruimte met zwarte doeken. Vooral een lege ruimte.

Drie mannen en drie vrouwen op een leeg plateau. De stem van regisseuse Anna Karasińska hoor je opdrachten geven. De acteurs horen die dan uit te voeren. Dans, of wees verlegen, bijvoorbeeld. Sommige opdrachten zijn soms absurd, want niet uitvoerbaar. Dan kan je even lachen. Daarbij is er ook een regel opgelegd: blijf staan, doe niets, en als er al actie is, gebruik dan je ogen.

Laten we het filosofisch benaderen: omdat de stem een gevoel vraagt, en de acteurs geen enkel gevoel tonen, blijkt dit een oefening voor het publiek. Je projecteert automatisch de gevoelens op gezichten die als een neutraal masker zijn. De verbeelding van de toeschouwer wordt zo geactiveerd. Dat is fijn en soms geestig, maar heel vlug heb je het systeem door. Maar het gaat wel een uur voort. 'Heel consequent' hoor je achteraf als commentaar. 'Een beetje leuk, en erg vergeetbaar' is mijn reactie.

Theater in Polen: je denkt dan: Grotowski, Kantor, Lupa, Warlikowski: wat een rij aan talentvolle theatermakers, die de grenzen van het theater verlegden. Ze zijn allen in ons land geweest. Hun bezoek behoort nog altijd tot de sterke

avonden in het leven van een theaterliefhebber.

Wat komt dit sympathieke clubje hier dan in Brussel doen? Te gast op iets wat zich een vernieuwend internationaal festival noemt. Waarom werden deze Polen uitgenodigd? Hoe verloopt een prospectie? Waar zijn de criteria? Omdat het aandoenlijk klein van opzet en ambitie is? Vernieuwend? Neen. Verontrustend? Neen. Verbluffend? Neen. Spetterend acteren? Neen. Maar dat is toch waar Polen voor staat?

Deze voorstelling is geen ontdekking en ze voorspelt weinig goed voor een artistieke ontwikkeling. Dit is, in wezen, te studentikoos. Iets als een oefening op een toneelschool. Ik huiver als dit de toekomst van het theater in Polen zou zijn. (Neen, natuurlijk niet, enkele maanden geleden konden we Warlikowski als theatermaker in Luik zien : dat was andere koek) Waarom, waarom dan dit uitnodigen naar Brussel?